Anul al 54-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { În România: 5 lei / În străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 228 Vineri 20 August 1937

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

O retragere semnificativă

S'a comunicat dela Geneva retragerea republicii San Salvador din Societatea Națiunilor.

Faptul n'a produs impresiunea cauzată de alte retrageri precedente, fiindcă statul plecat din areopagul mondial n'are însemnătatea acelora care l-au precedat în acest gest, regretabil de oriunde ar veni.

Este caracteristică însă și merită să fie examinată motivarea actului republicii San Salvador: necesitatea de a economisi cotizația plătită anual Societății Națiunilor.

Nu este prima reacțiune împotriva prea marilor cheltueli ale asociației mondiale dela Geneva, determinând contribuțiuni prea grele pentru numeroase țări participante.

Este adevărat că cel mai important organism internațional de pe pământ nu poate să funcționeze fără largi sacrificii din toate părțile.

Dar două corective intervin în mod firesc și necesar în această chestiune.

Primul: oricât de vaste ar fi atribuțiile Societății Națiunilor, oricât de numeroase ar fi secțiunile, comisiunile și subcomisiunile; oricât de întinse ar fi investigațiunile determinate de problemele prezentate în mod permanent și rezolvate cu mai mult sau mai puțin succes; trebue să se recunoască îndreptățirea criticilor produse la diferite intervale. Critici formulate împotriva excesului de personal, a remunerațiilor excesive, a luxului ce nu pare indispensabil în marea operă de asigurare a păcii, a unui angrenaj prea analitic, când spiritul sintetic s'a dovedit superior în toate și totdeauna, a confundării justiției internaționale supreme cu un ilimitat plasament de valori nesolicitate în țările respective sau neremunerate în proporțiile dela Geneva, formând un flux de efectiv cu resfrângeri prea simțitoare în bugetele unor state mai econoame în acest export de reprezentanți. De aci, necesitatea, vânturată adesea, direct sau indirect, în epocile desbaterilor, de a se comprima marele și importantul organism, de a fi raționat și sistematizat în concepția sănătoasă „non multa sed multum".

Al doilea: contribuțiunile statelor participante trebue să fie fixate în raport strict cu posibilitățile lor, stabilite după bugete, nu în baza unor criterii mixte și discutabile, care au dat loc în dese rânduri, în cercurile administrative dela Geneva, la discuțiuni aprige despre echitatea repartizării imenselor sume ce grevează finanțele popoarelor reprezentate în forul mondial.

Este destul să se consulte bugetele statului român, spre a se înțelege cu câtă tărie se impun amândouă corectivele actualizate de imposibilitatea republicii din America centrală.

VALORIFICAREA CEREALELOR

de NIC. MAREȘ

Toate măsurile, ce s'au luat pentru valorificarea cerealelor, au dus la rezultatul că agricultorii primesc astăzi, pentru produsele lor, cu 30% mai puțin decât prețurile mondiale: și cum aceleași cauze duc la aceleași efecte, continuarea apăsării prețurilor cerealelor va mări disproporția dintre prețurile agricole și industriale, agricultorii vor pierde conjunctura favorabilă de astăzi spre a-și reface gospodăriile și așa mai departe, din lac în puț, vor ajunge iar la neputința de a plăti și la conversiune.

Aceasta de altfel este menirea partidelor noastre politice așa zise democratice: iau și risipesc din avutul agricultorilor, apoi iau din avutul capitaliștilor, ca să scape de agricultori prin conversiunile care vin în mod fatal, trecând chiar drept salvatori ai agricultorilor: înșelă astfel și pe unii și pe alții, ca să nu spunem pe românește, că fură pe toți.

„Cecopava", însărcinată cu valorificarea cerealelor, a fixat prețul grâului de 77 kg., la 42.000 lei vagonul, când prețul mondial era de peste 50.000 lei; în urmă, văzând că-i scapă din mână toată învârteala din această afacere, din cei 9.000 lei taxă pe vagonul de făină, se dă o primă de 3.000 lei pentru fiecare vagon de grâu exportat, ca să se ajungă la 45.000 lei vagonul; prețurile mondiale scăzând și ele, s'a ajuns în fine la rezultatul că *Oficiul valorifică grâul aproape de prețul mondial.*

De aci se vede absoluta inutilitate a Oficiului de valorificare cu aparatul lui de funcționari parazîți, cu operațiuni oneroase, ca tot ceeace fac cooperativele, fie ele liberale ca Cecopava, sau național-țărăniste, care le vor lua mâine locul și vor face la fel sau poate mai rău.

Toată lumea strigă că samsarii scumpesc viața; ori, nu există intermediar mai oneros ca Oficiul de valorificare a grâului: prin Banca Națională, se iau devizele rezultate din vânzarea cerealelor la prețuri așa zise, oficiale, cu 30% sub cele mondiale, iar prin tot felul de taxe și administrația cunoscută a cooperativelor se dijmuește și prețul intern.

Și toate acestea pentru ce?

Zilele acestea a apărut în ziare o inocentă informație.

„D. ministru al cooperației „a fost autorizat să ridice din „fondul de valorificare, cont „T 100, aflat la Banca Na„țională (acest fond e for„mat din taxa de 9.000 lei pe „vagonul de făină), suma de „5.100.000 lei, reprezentând „10% din totalul sumelor în„casate în cursul lunei Iulie".

„Acest fond va servi la a„jutorarea cooperativelor de „funcționari publici, existen„te sau care vor lua ființă în „viitor, cărora li se vor putea „acorda subvenții pentru pla„tă de chirii, de instalațiuni, „pentru aprovizionarea cu a„limente, etc... în vederea „unor mai bune organizațiuni

(Continuare în pag. 2-a)

ȘTEFĂNIȚĂ,
fiul lui Petru Șchiopul Domn al Moldovei, mort la Insbruch

Ploaia de Marți din Capitală

—oxo—

Străzi și case inundate. — Puternice descărcări electrice.

Bucureștenii au trăit Marți la amiază câteva clipe de emoție și de spaimă, nu lipsite însă de măreție.

Așa se întâmplă ori de câte ori natura se răzvrătește sau e capricioasă.

Gluma de eri a naturii a fost o ploae și o boltă de nori cum locuitorii Capitalei n'au mai văzut de patru-cinci ani.

Pela ora 12 și jumătate cerul a început să se întunece dinspre răsărit, dinspre apus și-apoi de pretutindeni, tot.

Zarea, albastră și fierbinte întreaga dimineață, a devenit deodată cenușie, apoi vânătă, apoi neagră...

Prin birouri, prin case au început să se aprindă luminile.

Pașii trecătorilor răsunau grăbiți, alarmați.

Bărbații, femeile dispăreau repede în ganguri, în halluri de cinematograf, în prăvălie.

Tramvaele erau înțesate, taxi-uri nu se mai găseau.

Incepuse ploaia.

Un ropot, altul, o revărsare teribilă de apă.

Picăturile mari și dese cădeau trosnind, isbite de vântul care le învălurea furios.

Gurile de canal, astupate în parte cu hârtii, gunoae și coji de pepene (unde ni sunt măturătorii!?) nu mai pridideau.

Apa se revărsa peste trotuare, umplea străzile, transformând automobilele în bărci cu motor.

Cartierele joase, ulițele fără scurgere, subsolurile unor imobile, pivniți și casele de construcție veche au fost repede inundate.

Pompierii Capitalei au fost chemați în numeroase locuri să dea ajutoare.

Noroc că torentul de apă ce cădea din înălțimi n'a fost de lungă durată.

După o jumătate de oră cerul s'a mai luminat, iar spre ora două ploaia a stat de tot.

In timpul ploii, vântul a bătut puternic și cerul era deș brăzdat de săgeți luminoase, frânte în zigzag, după care bubuiturile produceau panică prin forța lor.

Ingenios sistem de contrabandă

New-York, 17 (Telor). — *S'a descoperit un sistem original de contrabandă, practicat de o bandă de 35 de persoane. Această organizație a trimis tineri prezentabili, intelectuali în Europa, plătindu-le călătoria, care cuprindea vizitarea principalelor frumuseți din Europa, plus 1.000 de dolari în numerar, cu obligația ca acești tineri să introducă la înapoiere în Statele Unite câte un diamant de 10 carate, care i-a fost predat în Europa, ascuns într'un toc rezervor. Organizația a realizat în cei șapte ani prin neplata taxelor vamale un câștig de 160 de milioane de dolari.*

Vizita mareșalului Rydz Smigly la București

Varșovia, 17 (Radio-Central). — **Din sursă competentă se află că la începutul lunii Septembrie mareșalul Rydz Smigly va face vizita oficială anunțată la București.**

D-sa va asista la manevrele armatei române, la diferite instrucții militare și la parăzi.

Hotărîrea luată în cursul vizitei M. S. Regelui Carol II la Varșovia de a se ridica legația română din Varșovia și legația polonă din București la gradul de ambasade, se va pune în aplicare cu ocazia vizitei mareșalului Rydz Smigly la București.

LA 130 ANI PRIMEȘTE PROPUNERE DE CĂSĂTORIE

Belgrad, 17 (Radio-Central). - *Ziarul „Vreme" arată că în Lidja, în jud. Kosovo, trăește țăranul Batiar Kojan, în vârstă de 130 ani, numit Zoro Aga iugoslav.*

Batiar Kojan a primit zilele acestea, din partea americanei Mary Panwet, în vârstă de 30 ani, din localitatea Lincolnville, o cerere în căsătorie. Kojan se afla tocmai în pădure, la tăiatul lemnelor, când, nepotul său, în vârstă de 60 ani, i-a adus scrisoarea americanei. Kojan n'a fost deloc mirat de această cerere în căsătorie. S'a dus cu nepotul lui în orașul apropiat, s'a fotografiat și a trimis americanei fotografia lui, împreună cu un răspuns afirmativ.

SCRISORI DIN LONDRA

IN JURUL CONFLICTULUI CHINO-JAPONEZ

ATITUDINEA MARILOR PUTERI

de AUGUR

Londra, August

Evenimentele din China prezintă mare interes. După aparențe, Japonia pare că a intrat într'un conflict hotărîtor cu guvernul din Nanking. Politica sa este de a sili guvernul să se bată în condițiuni neprielnice, sau să capituleze rușinos în fața străinului. Militarii la Tokio par a fi de părere că momentul e prielnic pentru acest conflict final.

Anumite elemente ale situației ne lipsesc. Mentalitatea orientală fiind diferită de a noastră, e greu să se vadă limpede în manevrele și contramanevrele partidelor cari stau față în față. Dar un militar, care se întoarce de acolo, ne exprimă părerea că, din punctul de vedere al interesului lor, japonezii au perfectă dreptate să precipite criza; căci armata din Nanking, în ciuda numeroaselor avatare ,se consolidează într'una. Dacă i se va lăsa timp, va deveni un adversar de temut pentru forțele, neînsemnate în comparație, pe care Japonia le menține de obiceiu în permanență în Manciuria.

Ceeace a alarmat înaltul comandament japonez, e importanța pe care o joacă pe câmpul de luptă o aviație bine organizată. O mână de piloți experți, cu mașini moderne, ar putea mări forța chinezilor. In timpurile actuale, cu bani, China poate să-și procure piloți și tot utilajul aerian. Rușii, în sfârșit, le-ar putea furniza toate acestea ,așa cum au făcut în Spania. Deci, e vorba de a da cât mai curând o lovitură hotărîtoare, și mai ales atâta timp cât armata rusă din Asia pare incapabilă a se mișca.

După informatorul nostru, acțiunea la Shanghai reprezintă o diversiune puternică spre a împiedica guvernul central din Nanking să trimită grosul trupelor în Nord, unde se pregătește acțiunea principală a armatei japoneze. Poate că Tokio caută deasemenea să exercite o presiune efectivă asupra intereselor capitaliste, chineze și străine, concentrate la Shanghai, silindu-le în acest fel să uzeze de influența lor spre a sili Nankingul să capituleze în fața ultimatului japonez. Toate acestea nu sunt deocamdată decât simple ipoteze, și e cu putință că acțiunea flotei în fața orașului Shanghai să nu se datorească decât unui spirit de concurență cu armata. Toate acestea le vom vedea în curând.

Dorința la Londra e ca acest conflict să fie localizat la Nordul Chinei și ca Europa să nu fie deloc amestecată. Totuși, situația poate deveni deodată stânjenitoare. Bună oară, dacă s'ar mai înmulți incidentele, asemănătoare cu cererea autorităților militare japoneze de a pune mâna pe stația chineză de telegrafie fără fir, situată în limitele unei concesiuni străine la Tientsin. Se înțelege dorința japonezilor de a tăia orice comunicație a Nordului cu Nanking. Dar mai este faimoasa teorie a exteritorialității concesiunilor străine pe teritoriul chinez. Concesiunile străine la Tientsin sunt păzite de

(Continuare în pag. 2-a)

In strada Brezoianu

Procentul elevilor evrei în școlile din Germania

Berlin, 17 (Radio-Central). — *Ziarul „Deutsche Schulverwaltungs-Arhiv" publică o statistică a consilierului Klammroth, asupra efectelor politicei rasiste în școli.*

După această statistică, în școlile primare din Prusia, frecventate de 4.800.000 copii, numai 30.464 sunt evrei, iar 5095 copii născuți din căsătorii mixte. Acest fapt arată că numărul evreilor în școlile primare este de 0,2 la sută. Asta în ceeace privește școlile de stat. Cele particulare arată un procentaj de 70 la sută evrei.

La liceele din Prusia sunt numai 3164 evrei și 533 copii născuți din căsătorii mixte. La toate universitățile din Germania sunt înscriși 11.706 evrei și 3581 studenți din căsătorii mixte. Evreii înscriși la universitățile din Germania reprezintă deci un procentaj de 1,8 la sută, în timp ce în anul 1933 procentajul era de 35 la sută.

—oxo●oxo—

Nenorocirea din munții Dâmboviței

STUDENT OMORIT DE UN VAGONET

Târgoviște, 17 August

Mai mulți studenți se aflau în excursie pe munți.

Ajungând la linia ferată a întreprinderilor Purnichescu, din com. Runcu, studentul Bonifaciu Boharni, din București, str. Nicușor, 25, a dat drumul frânei unui vagonet, care era așezat pe o pantă.

Vagonetul, pornit cu viteză la vale, a apucat dedesubt pe student, care a fost scos cu trupul sdrobit, mai cu seamă în regiunea toracică.

A fost dus la dispensarul din Fieni, unde **după două ore a murit.**

Profesori și studenți italieni în vizită la ziarul nostru

Profesorii și studenții italieni cari au luat parte la cursurile universității populare „N. Iorga" din Vălenii de Munte au vizitat ieri ziarul nostru. Oaspeții au fost întâmpinați de personalul de redacție, fiind conduși apoi în atelierele ziarului. Instalațiile moderne ale „Universului" și condițiunile tehnice în care se execută cele mai felurite lucrări grafice au impresionat în mod deosebit pe distinșii oaspeți, cari au făcut tot odată o caldă manifestație de simpatie pentru „Universul" și directorul nostru, d. Stelian Popescu.

Azi dimineață grupul de italieni pleacă la Curtea de Argeș, însoțit de d-nii Ilie Al. Ardeleanu și Const. R. Vasilescu, de unde se vor duce apoi pe valea Prahovei, iar de acolo la mânăstirile bucovinene și în câteva localități din Transilvania.